

Harsányi Lajos

135 évvel ezelőtt, 1883. szeptember 29-én született Nagyigmádon Harsányi Lajos plébános, költő.

Apja, Harsányi József, aki szabómester volt, de mivel ebből nehezen tartotta el családját, szolgabírói hivatalban kapott altiszti munkát. Édesanyja Szabó Rozália, a banai kántortanító lánya, tizenkét gyermeknek adott életet, a hetedik volt Lajos. a család Bábolnán élt, apjuk haláláig. Lajos banai nagyapja kántortanító volt, ő tanította írni-olvasni, nála szigorú, vallásos nevelést kapott. Bábolnán folytatta iskoláit.

A győri bencés gimnáziumba állami ösztöndíjjal került 1896-ban, ahol végig példás bizonyítványai voltak, de életmódja miatt eltanácsolták. Budapesten járta ki az ötödik osztályt, majd az esztergomi papnevelő intézetbe került. A bazilika pompája, látványos szertartásai megérintették, verseinek egyik fő témája lesz később. Teológiai tanulmányait Győrben folytatta. 1907-ben szentelték pappá, utána győri székesegyházi hitszónok és a Dunántúli Hírlap felelős szerkesztője volt (1912-1920). 1908-tól mosonszentmiklósi, rábacsanaki és szanyi káplánsága után Eszterházán Esterházy Miklós családjánál nevelő és udvari káplán volt. Aztán visszatért Győrbe, belvárosi káplánnak, ahol sokat dolgozott, „halálosan elfáradt” és a püspök, kérésére Rábapatonára helyezte. Itt két évtizedet töltött el. A falu közéletének meghatározó alakja volt, a falu templomát felújította és megnagyobbította. 1939-ben került vissza Győrbe, a győri székeskáptalan javadalmas kanonoka és komáromi főesperes volt.

Első verseskötete az Új vizeken járok Ady hatását tükrözte, megjelenése negatív visszhangot váltott ki. Felrótták, hogy papköltő létére a természetről szóló versei „illetlenül világiasak”. Prózai munkái nevelősködése alatt a Soproni Hírlapban is megjelentek, ezek sikereket hoztak számára.

Az a közel két év, amit Eszterházán töltött, saját bevallása szerint is döntő volt költői fejlődésére. Lényeges, nagy élményekkel gazdagodott. A hercegi család életmódja, Itáliában tett közös utazásuk, de főként a Fertő-táj, a Hanság, újabb költeményeket ihletett, „ömlött belőlem a vers” - írta Harsányi. Cs. Varga István szerint e táj szépségeit ő fedezte fel a magyar tájleíró költészet számára. (Az élet muzsikája, 1909). Közben az Élet című lap is közölte munkáit, Sík Sándor, Kosztolányi Dezső, Erdős Renée versei mellett. A Napkirály rokona (1911) című verseskötete a harmadik, ebben látszik már, hogy megtalálta egyéni hangját, elismert költővé vált. Alapvető motívuma a hit, a papi hivatástudat és a szeretetvallás. 1917-ben Sík Sándorral megbízást kapott a katolikus népénekkincs szövegjavítására. szövegével éneklik a Hozsanna énekeskönyv 17, 47, 158, 210, 225, 254, 283. énekét. Papszenteléskor A levita énekel c. vers megzenésített változatát éneklik, ennek szövegét Harsányi Lajos írta.

1933-ban a Mi Chia él? című munkájában a „prófétáló versek” a háború emberpusztító barbárságai ellen szóltak. A harmincas évek költői válsága után 1942-ben jelent meg az Esteli körmenet (1942), amelynek versei igazolják, hogy rátalált eredeti hangjára. A fentiekkel együtt 10 verseskötete jelent meg. Regényei a magyar szentek életét dolgozták fel, a maguk korában ismertek voltak (Pl.: Az elragadott herceg Bp., 1930; A nem porladó kezű király Bp., 1934.).

Harsányi Lajost elsősorban a 20. századi, modern vallásos költészet jeles képviselőjeként tartjuk számon. Emléktábla őrzi nevét Győrben, a Káptalandomb 12. sz. ház falán. Harsányi Lajos Győrben hunyt el 1959. október 2-án.

Irodalom:

A boldog költő : Harsányi Lajos Önarcképe és válogatott versei sajtó alá rend.: Bors Anikó Győr : (A Győri Egyházmegyei Levéltár kiadványai. Források, feldolgozások,; 22.) Győri Egyházmegyei Levéltár, 2015.

Varga István, Cs.: Egy nagy himnusz az egész Fertő tája" In: Várhely 1. évf. 2. sz. (1995). p. 59-63.

Kertai Lászlóné: Emlékképek Rábapatonáról : [Kertai Lászlóné és a Rábapatonai Honismereti Szakkör gyűjtéséből] Rábapatoná : Önkormányzat, 2014.

Bors Anikó: Harsányi Lajos költészete a XX. századi katolikus líra tükrében [Szakdolgozat] [S.l.] : Magánkiadás, 2010.

Rónay György : Triptichon : Harsányi Lajos, Sík Sándor, Mécs László [Budapest] : Kairosz, 2012.

Internet:

Rónay György: A Napkirály rokona (Harsányi Lajos első győri éve) elérhetősége:

http://epa.oszk.hu/02900/02970/00350/pdf/EPA02970_vigilia_1969_10_671-677.pdf Letöltés: 2018.08.24.

Harsányi Lajos emlékdal elérhetősége:

<https://sites.google.com/site/harsanyiversek/versek/toronyzene> Letöltés: 2018.08.24.

Harsányi Lajos papköltő elérhetősége:

<https://www.youtube.com/watch?v=23Zq9LNclHU> Letöltés: 2018.08.24.